GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA:
BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România şi străinătate:
Pe anŭ 36 fr., pe şése lunĭ 18 fr., pe trei lunĭ 9 francĭ.

ANULŬ XLVIII.

SĔ PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 31. *Sâmbătă 9 (21) Februariu* **1885.**

Revindicaţiunile Româniloru.

Braşovŭ, 8/20 Februariu 1885.

In numĕrulŭ fóiei nóstre dela 6 (18) Februariu amŭ arătatŭ sub acestŭ titlu cum a începutŭ a cunósce şi pressa din afară starea lucruriloru din Transilvania şi Ungaria în adevĕrata ei lumină şi cum s'a deochiatŭ pretinsulŭ liberalismŭ maghiarŭ înaintea străinătăţii. Totodată amŭ citatŭ unŭ pasagiu dintr'unŭ articulŭ alŭ revistei francese din Paris „*Revue du monde latin*“ privitorŭ la Transilvania.

Organulŭ cluşianŭ alŭ d-lorŭ Bartha Miklos şi Ugron Gabor „Ellenzék“, nr. 40 dela 18 Februariu a. c. se sêmte fórte blessatŭ prin observările nóstre şi ale revistei francese şi de aceea ne dedică unŭ articolŭ de fondŭ, care are aerulŭ de a ne nimicí moralicesce, vrêndŭ a dovedí, că „minciunĭ“ scrie şi „Gazeta“ nóstră şi cea din Paris, dacă susţinŭ, că Maghiarii arŭ asuprí pe Românĭ.

S'a găsitŭ cine sĕ ne dea de minciună, tocmai estremiştii dela „Ellenzék,“ carĭ şi-au căştigatŭ unŭ renume neperitorŭ, ca măiestri în arta de a sucí adevĕrulŭ de câte orĭ în sfatulŭ lorŭ se sêmte necesitatea de-a aţîţá massele şi de a turná oleiu în flacăra urei, ce au aprins'o ei în inimile cetitorilorŭ lorŭ faţă cu „dragii“ lorŭ compatrioţĭ românĭ din Ardélŭ!

Este lucru comicŭ, dacă unŭ „Ellenzék“ care din chiar seninŭ a inscenatŭ demonstraţiile odióse contra Românilorŭ din Cluşiu, ne împută nouĕ, că sub masca patriotismului amŭ agitá poporulŭ ignorantŭ românŭ în contra naţiunei maghiare.

Dar fóia maghiară îşĭ iea de astădată unŭ avêntŭ seriosŭ, neobicĭnuitŭ în disputele ei cu noi, şi cu fruntea încreţită, ca şi când redactorulŭ ei ar şedé pe fotoliulŭ teribilului ministru-preşedinte, ne adreséză o somaţiune energică într'unŭ lungŭ şirŭ de întrebărĭ, provocându-ne ca sĕ ne gândimŭ bine şi se rĕspundemŭ la ele, dacă voimŭ sĕ mai fimŭ socotiţĭ în rêndulŭ ómenilorŭ de omeniă.

Este caracteristicŭ tonulŭ cel'ŭ observă „Ellenzék“ în articululŭ sĕu. Fóia maghiară ne adreséză întrebările ca şi când ne-amŭ afla pe banca acusaţilorŭ înaintea juriului din Cluşiu şi redactorulŭ ei ar fi acusatorulŭ publicŭ.

Dar tonulŭ, de care se servesce „Ellenzék“ trebue sĕ-lŭ punemŭ în contulŭ pĕcatelorŭ nóstre reciproce, de când sórtea ne-a destinatŭ sĕ trăim împreună în aceste ţĕrĭ. De aceea ni-lŭ putem esplicá. Cei dela fóia Cluşiană vorbescŭ cu noi ca cu o rassă inferióră, care este avisată la generositatea lorŭ, şi noi, carĭ n'amŭ fostŭ până acum destulŭ de harnicĭ spre a-le scóte aceştĭ gărgăunĭ din capŭ, trebue sĕ suportămŭ vrêndŭ nevrêndŭ acestŭ limbagiu de stăpânŭ.

In articululŭ amintitŭ amŭ reprodusŭ următórele importante şire din „*Revue du Monde latin*“:

„De câtva timpŭ se facŭ încercărĭ a atrage atenţiunea diplomaţiei europene, că Transilvania ascunde în sine unŭ mare periculŭ pentru liniştea Orientului.“

„E adevĕratŭ că Românii din acestŭ ţinutŭ protestéză energică în contra purtării Maghiarilorŭ. In fondŭ, *ceea ce cerŭ locuitorii românĭ* ai Transilvaniei, carĭ forméză maioritatea în acéstă provinciă, *nu pare escesivŭ*: ei ar voi o universitate română, libertatea de a'şĭ vorbi limba lorŭ şi de a'şĭ profesa religiunea lorŭ. Ei strigă, nu în contra dominaţiunei casei habsburgice, ci în contra guvernului maghiarŭ, care *în dispreţulŭ justiţiei, a libertăţii, a bunului simţŭ*, şi în contra prielorŭ sale interese, a întreprinsŭ sarcina nerealisabilă de a maghiarisa cu forţa pe Românĭ etc.„

„Ellenzék“ traduce pasagiulŭ din urmă din revista francesă şi observândŭ că, „Găzeta“ l'a reprodusŭ cu bucuriă, ḍice:

„Nu scimŭ cine a informatŭ fóia francesă; dér orĭcine sĕ-o fi făcutŭ, atâta e sigurŭ, că a minţitŭ. Aşa e: a minţitŭ. Suntemŭ siliţĭ a întrebuinţa acéstă espresiune neparlamentară. Décă omulŭ calcă în tină eo ipso se mânjesce, orĭcum s'ar păzí. Astfelŭ o păţimŭ şi cu anumite espectorărĭ publicistice. Ele conţinŭ atâtea neadevĕrurĭ bătătóre la ochĭ, aşa de multŭ îţĭ turbură sângele născocirile ce le conţinŭ, atâtea întortochierĭ de nimicŭ cuprindŭ, încâtŭ faţă cu ele este imposibilŭ de a te folosi de limbagiulŭ finŭ obicĭnuitŭ în societate bună.“

„Ḍice fóia francesă, că una din justele cererĭ ale Românilorŭ ardelenĭ (mai bine ḍisŭ ale Românilorŭ ungurenĭ, pentru că Ardélulŭ nu mai esistă politicesce) e aceea ca sĕ se pótă folosi de limba lorŭ maternă şi de religiunea lorŭ liberŭ şi neîmpedecaţĭ. Fóia francesă este dér astfelŭ informată, că guvernulŭ ungurescŭ nu értă Românului, ca sĕ vorbéscă în limba sa maternă şi că împedecă liberulŭ eserciţiu alŭ religiunii sale.

„Ce însemnéză acésta? Sĕ ne rĕspundă „Gazeta.“ Adevĕratŭ e că Românii din Ungaria, n'au libertate de limbă şi de religiune? Nu este acésta cea mai necalificabilă, cea mai de josŭ şi cea mai próstă minciună? Care lege şi ce felŭ de ordonanţă opresce pe Românŭ dela aceea, ca sĕ se foloséscă de propria sa limbă maternă, acasă, la vatra familiară, pe stradă, în atelierulŭ lui, în scólă şi în biserică, în viaţa societară şi individuală, în idustriă, comerciu, şi în pressă şi în literatură? Dér óre nu se póte folosi elŭ de limba lui încă şi în adunările municipale? Nu şi în viaţa comunală? Nu sunt óre comune întregĭ, oficii solgăbirĕescĭ şi notariale, unde Românulŭ nu scie nĭcĭ o bóbă unguresce, ci vorbesce numai în limba lui?“

„Dér óre de religiunea lorŭ se atinge cineva? Nu-şĭ cultivă în libertate greco-catolicii şi greco-orientalii cultulŭ lorŭ? Cine supĕră pe popii lorŭ? Cine se légă de bisericile lorŭ şi de organisaţiunea lorŭ bisericéscă?“

„Provocămŭ pe „Gazetă“, pe redactorulŭ ei, îi provocămŭ sĕrbătoresce: sĕ ne rĕspundă décă aceea ce în privinţa acésta a scosŭ la lumină fóia francesă, nu este cea mai ordinară clevetire, cea mai grósă minciună? Şi sĕ ne mai rĕspundă: décă crede, că este démnă de unŭ bărbatŭ de onóre acea procedere, că pre când cu bucuriă înregistréză clevetele fóiei francese, ce-ţĭ turbură sângele, p'atuncĭtotdeodată le primesce de ale sale, ca pe nisce fapte adevĕrate şi reale, pe când nicĭ unŭ cuvêntŭ din ele nu este adevĕratŭ?“

„Şi sĕ mai rĕspundă „Gazeta“: unde, prin ce, şi cum *maghiariséză cu „puterea“* guvernului maghiarŭ, acelaşĭ guvernŭ maghiarŭ, care a creatŭ asemenĭ legĭ după carĭ tóte popórele din Ungaria se bucură de-o deplină libertate de presă, de scóle poporale şi mai înalte ce le au cu sutele şi pre când legile se publică şi în limba lorŭ, în scrisŭ şi prin graiu viu?“

„Sĕ ne rĕspundă „Gazeta“ în ce consistă acea maghiarisare, cu „*forţa*“?

„Sĕ ne rĕspundă şi sĕ se gândéscă bine, căcĭ décă va tăcé; vomŭ fi siliţĭ a interpretá acésta astfelŭ, că avemŭ de a face cu asemenĭ ómenĭ, carĭ stau în afară de acea categoriă, pe care o numimŭ categoria ómenilorŭ de trébă şi de omeniă.“

Trebue, că se sêmtŭ fórte sigur cei dela „Ellenzek“ de consêmţementulŭ ómenilorŭ „de trébă şi de omeniă“ ai ocârmuirei, cari sunt datorĭ a păzí legile şi a-le publicá în tóte limbile, dacă ne ameninţă cu nota imoralităţii pentru casulŭ, când nu i-amŭ rcspunde.

Ei bine, ca sĕ scăpămŭ de anatema ómenilorŭ din buna societate dela „Ellenzek“ ne vomŭ încerca a-i rĕspunde aşa după cum taie capulŭ pe nisce „olahĭ“, cari nu se sfiescŭ de a trage la îndoiálă bunăvoinţa şi omenia celorŭ dela putere faţă cu ei şi causa lorŭ.

CRONICA POLITICĂ.

Intr'o şedinţă a camerei deputaţilorŭ din Pesta, cu ocasiunea desbaterii proiectului de lege pentru reforma camerei magnaţilorŭ, oposiţionalulŭ Desideriu Szilagyi combătândŭ acelŭ proiectŭ scărmână cum se cuvine pe ministru preşedinte Tisza. Foile guvernamentale s'au făcutŭ focŭ şi cătranŭ asupra deputatutui oposiţionalŭ, atacându-lŭ într'unŭ modŭ atâtŭ de necuviinciosŭ, încâtŭ »Budp. Tagbl.« constată că foile mameluce au degeneratŭ cu totulŭ moralicesce, mai cu sémă cele scrise în limba germană, ne mai avêndŭ nicĭ urmă de simţŭ de dreptate. Aceste ḍiare, ḍice fóia oposiţională, totŭ astfelŭ tracteză cu tóte popórele şi naţiunile; au semănatŭ ura şi dispreţulŭ în ţéră şi împrejurulŭ ei. Cu naţionalităţile nu se póte ajunge la o înţelegere şi pace, fiindcă acele ḍiare nu sciu decâtŭ sĕ le defaime şi sĕ le batjocuréscă. O ligă în contra pressei guvernamentale este negreşitŭ necesară pentru esistenţa Ungariei.

Va sĕ ḍică organulŭ oposiţiunalŭ ungurescŭ e convinsŭ, că agitatorii şi turburătorii sunt cei dela foile mameluce. Unŭ lucru însă a uitatŭ „Budp. Tgbl.« sĕ spună, adecă, că scorpiele care rodŭ la esistenţa naţionalităţilorŭ şi cu acésta la esistenţa Ungariei suntŭ foile ungurescĭ din Ardélŭ.

*

Asupra corespondenţei dintre România şi Turcia în privinţa pretenţiunilorŭ României — amĕsuratŭ convenţiunei — d'a i se restitui cheltuelile de întreţinere a prisonierilorŭ de rĕsboiu turcĭ şi pe de altă parte în privinţa pretenţiunei Turciei asupra rĕmăşiţei din tributŭ, »Pol. Corr.« anunţă că Pórta nu atribue acestei cestiunĭ nicĭ unŭ caracterŭ politicŭ, ci o consideră ca o cestiune technică ce are sĕ se resolve pe basa dreptutui internaţionalŭ. Se speră că Pórta e dispusă a resolva pretinesce cestiunea, aşa că bunele relaţiunĭ ce esistă între cele douĕ guverne nu vorŭ puté fi atinse întru nimicŭ.

*

Cu totă pretinia ce se observă eă esistă între Francia şi Italia, când e vorba de Tripolis 'şĭ uită şi una şi alta din aceste douĕ puterĭ de bunele relaţiunĭ dintre ele. Foile din Roma îşĭ esprimă temerea, că Francia vrea sĕ ocupe Tripolisulŭ spre a se despăgubi pentru ocuparea Massauahului. Se ḍice că ministrulŭ de esterne Mancini ar fi declaratŭ, că Italia n'ar putea privi în linişte acéstă ocupaţiune. Prin recompensărĭ şi împărţelĭ însă vorŭ sci sĕ rĕmână totŭ bunĭ pretinĭ.

*

Luptele dintre Francesĭ şi Chinesĭ se urméză cu mare înverşunare. O telegramă a generalului Brière de l'Isle datată 14 Februariu n. dă următórele amĕnunte despre luarea Lang-Sonului: In 12 Februariu dimineţa Francesii au datŭ unŭ atacŭ asupra numeróselorŭ trupe chinese, care ocupau posiţiunĭ fórte tarĭ avêndŭ mai multe forturĭ bine armate cu artileriă. Lupta, care a fostŭ înverşunată, a duratŭ pănă séra şi se termină cu o strălucită isbêndă a Francesilorŭ. Intunerecŭlŭ şi timpulŭ rĕu favorisară fuga duşmanului, care a fostŭ cu totulŭ sdrobitŭ. Perderile francese sunt dela 9 Februariu 39 morţĭ şi 222 răniţĭ. După unŭ cumplitŭ măcelŭ, Francesii au intratŭ în Lang-Son, cantonândŭ la 3 klm. în dosulŭ Lang-Sonului pe şoseua din spre China.

Conferenţa Congului.

Conferenţa Congului din Berlinŭ şi-a terminatŭ lucrările. Se anunţă că în sĕptĕmâna viitóre va fi încheiată printr'unŭ actŭ finalŭ. Ea s'a întrunitŭ la 15 Noemvre a. c. şi au luatŭ parte la ea tóte marile puterĭ europene, apoi Spania, Belgia, Asociaţiunea africană internaţională şi în calitate de consultătorĭ o mulţime de esperţĭ, călĕtorĭ în Africa, misionarĭ scientificĭ, între carĭ şi renumitulŭ Stanley. Problema acestei conferenţe a fostŭ de a asigurá libera navigaţiune şi comerciulŭ liberŭ în anumite ţinuturĭ ale Africei, de a estinde şi asupra rîului Congo stipulaţiunile stabilite de congresulŭ din Viena şi practicate deja cu privire la Dunăre, în fine avea sĕ definéscă teritoriile nestăpânite de nimenĭ, şi sĕ hotăréscă sub ce condiţiunĭ se potŭ luá cu dreptŭ aceste teritorii în stăpânire de diferitele state.

In cea mai bună înţelegere conferenţa a resolvatŭ cestiunea libertăţii navigaţiunei şi a comerciului şi a hotărîtŭ desfiinţarea slăviei în ţinuturile africane. Dar îndată ce s'a tractatŭ de acuisiţiunile diferitelorŭ puteri, s'au ivitŭ dificultăţĭ marĭ în conferenţă. Statulŭ care s'a opusŭ mai multŭ a fostŭ mica Portugaliă.

Inainte şi pe timpulŭ câtŭ a duratŭ conferenţa africană, Germania şi Anglia ocupară şi anectară pe întrecute teritorii în Africa. Germania proclamă protectoratulŭ sĕu peste teritoriile dela litoralulŭ apusanŭ alŭ Africei: Angra-Pequena, Bageida, Litle-Popo şi Camerun. Anglia rĕspunse prin nouĕ încorporărĭ de teritorii mai alesŭ la marea sudică. La 6 Ianuariu sosi scirea despre ocuparea ţinutului Pondo-Land de Anglia. Ce privesce rîulŭ Nigerŭ referinţele au rĕmasŭ totŭ cele vechĭ, dér s'a proclamatŭ libera navigaţiune pe elŭ. In privinţa acésta şi a nouĕlorŭ acuisiţiunĭ nu se unea pĕrerea representantului englesŭ cu a celorlalţĭ. In cele din urmă totuşĭ s'a stabilitŭ o înţelegere ca fie-care putere, care pe viitorŭ va ocupá, va câştigá séu va luá sub scutulŭ sĕu vr'unŭ nou teritoriu la litoralulŭ continentului africanŭ sĕ facă arĕtare despre acésta celorlalte puterĭ; asemenea se obligară tóte puterile de a instituí imediatŭ în teritoriile ocupate o autoritate, care sĕ fie în stare, de a apĕrá drepturile câştigate, libertatea comerciului şi a transitului.

Anglia a arĕtatŭ multă moderaţiune, numai Portugalia a redicatŭ pretensiunĭ marĭ, carĭ au împiedecatŭ lucrările conferenţei. Acéstă mică putere atâta a stăruitŭ şi a protestatŭ, până ce a căpĕtatŭ în fine dela conferenţă teritorii însemnate la litoralulŭ apusanŭ alŭ Africei spre nordŭ şi spre sudŭ dela gura Congului. Teritoriulŭ Portugaliei se mărginesce cu acela alŭ Franciei, care încă a căpĕtatŭ o bună bucată.

Asociaţiunea internaţională africană a jucatŭ unŭ rolŭ însemnatŭ în conferenţă, ea a fostŭ recunoscută de toţĭ, ca una ce promovéză civilisaţiunea în aceea parte a lumei. Acéstă Asociaţiune a datŭ viaţă statului Congo care a fostŭ recunoscutŭ de tóte puterile representate în conferenţă. Asociaţiunea africană a fostŭ multŭ combătută de Portugalia, până în cele din urmă şi acésta a încheiatŭ cu preşedintele ei unŭ tractatŭ în 14 l. c. încă înainte de a se proclamá oficialŭ esistenţa noului statŭ Congo, ce-lŭ stăpânesce aceea Asociaţiune. Şi cu Franţa Asociaţiunea a avutŭ unele dificultăţĭ, carĭ însĕ s'au înlăturatŭ prin unele concesiunĭ şi cesiunĭ de teritorii reciproce. Francia, care a fostŭ convocatŭ împreună cu Germania conferenţa, a stăruitŭ în fine ca şi Portugalia sĕ se împace cu Asociaţiunea.

Conferenţa africană din Berlin se va încheiá în cea mai bună înţelegere puindŭ în viaţă statulŭ Congo, care va fi basa desvoltării viitóre în interiorulŭ Africei şi a esecutării hotărîrilorŭ conferinţei. Prin acésta a întratŭ în şirulŭ cestiunilorŭ ce agită diplomaţia statelorŭ mari europene şi cestiunea africană şi este mare întrebare, dacă şi în viitorŭ puterile coloniale concurente se vorŭ înţelege aşa de bine ca acuma, la conferenţa Congului.

Paris, Bucurescĭ, Plevna, Chartum.

Reproducemŭ după »Romănulŭ« următorulŭ interesantŭ articulŭ:

»De obiceiu, Francesii nu călătorescŭ multŭ; când însĕ unii dintr'ênşii se otărăscŭ sĕ ia lumea în capŭ spre sóre-rĕsare séu spre sóre-apune, apoi sĕ te ţii atâtŭ la lungimea călĕtoriei cât şi la isprăvile ce face „Franţuzulŭ" p'acolo pe unde conăceşte.«

»Printre Francesii călĕtorĭ năsdrăvanĭ, se va înregistra d'aci nainte în fruntea şi naintea multora diaristulŭ Olivier Pain, adĭ ministrulŭ afacerilorŭ străine alŭ Mahdiului, consiliarulŭ intimŭ alŭ acestuia; fostŭ comunistŭ, fostŭ secretarŭ de statŭ alŭ afacerilorŭ străine în comuna Parisului; fostŭ deportatŭ în Noua-Caledonia; fostŭ supusŭ elveţianŭ; prietinŭ alŭ lui Rochefort şi alŭ lui Osman-Paşa; muşteriu alŭ cofetăriei Capşa din Bucurescĭ şi alŭ cafenelei din colţulŭ stradei Bucurescĭ dela Turnu-Măgurele, de unde dată imperturbabilŭ corespondinţele din Plevna; prisonerŭ în Rusia, condamnatŭ la mórte şi scăpatŭ de împĕratulŭ Alexandru II; diaristŭ în Paris, şi în fine ex-corespondentŭ alŭ diarului »Le Figaro« din Paris, înainte d'a se suí pe trépta onorurilorŭ africane. Amŭ uitatŭ unŭ titlu: e părinte de familiă cu trei copii pe care-i iubesce la nebuniă.... de departe, şi carĭ suntŭ la Paris. Acesta-i Olivier Pain care, furiosŭ pe Englesĭ din causa miseriilorŭ ce-i făcuseră véra trecută când plecă din Cairo spre Chartum, voiesce acum sĕ-şĭ rĕsbune şi reuşeşte mai multŭ decâtŭ ar fi cutezatŭ elŭ însuşĭ sĕ doréscă séu sĕ viseze.

»Ministru alŭ afacerilorŭ străine şi consiliarŭ intimŭ alŭ Mahdiului!! Incă o tréptă, şi Oliver Pain se face Mahdiu, unŭ felŭ de Mahometŭ venindŭ sĕ predice voinţele lui Dumnedeu (în care Pain trebue sĕ crédă adâncŭ topeniă!) Cei carĭ l'au vĕdutŭ şi cunoscutŭ în Bucurescĭ şi-lŭ închipuiescŭ cu greutate, pe desperatulŭ de Pain, psalmodiândŭ pe nemâncate cuvintele Coranului fanaticilorŭ Sudanesĭ.

»Şi adică de ce nu? Óre Teodoros, băiatulŭ lui Grigore işlicarulŭ din casa căminarului Tache Ghica, şi alŭ Sofianei, jupânésa din casa cocónei Lucsandra Câmpinénu, n'a ajunsŭ domnŭ şi împĕratŭ alŭ Abisiniei? Óre, după cum spune principile Ioanŭ Ghica în »Scrisorile« séle, acestŭ ştrengarŭ alŭ Bucurescilorŭ şi în urmă îngrijitorŭ harnicŭ alŭ moşielorŭ Secara, Pétra, Voevoda şi Lisa din Teleorman, nu deveni în urmă puterniculŭ Negus (rege) alŭ Abisiniei, care scria în 1862 reginei Victoria o scrisóre cu formulele vechilorŭ boierĭ şi neguştorĭ românĭ: »Mai ântêiu cercetezŭ despre scumpa d-vóstrĕ sănĕtate ca aflându-se pe deplinŭ, fórte sĕ mĕ bucurŭ, că şi noi din mila proniei (cei bĕtrânĭ cititĭ, dicŭ acum: pré înaltulŭ creatorŭ) suntemŭ sănĕtoşĭ......?

»Prin urmare, pentru ce Oliver Pain nu va puté, totŭ în partea loculuí, sĕ ajungă Mahdiu, décă nu Negus? De vreme ce Tudorache séu Teodoros, înfigându-şĭ sdravănŭ mânile în pĕrulŭ norocului, s'a ridicatŭ până pe treptele suverane, de ce sĕ nu pótă şi Olivier Pain, care — »Le Figaro« o spune — a făcutŭ de atâtea orĭ pe dracu ghemŭ, sĕ bage în capulŭ Sudanesilorŭ că elŭ scie şi se pricepe şi mai bine decâtŭ actualulŭ Mahdiu sĕ-şĭ vêre degetile în ochii Provedinţei mahometane, pentru a le spune cele ce se petrecŭ întrênsa, cu privire la fericirea deplină a Mahometanilorŭ?

„Amicii lui Pain din Paris şi cunoscuţii sĕi din România (cărora, nu e vorba, Escelenţa Sa africană, ministrulŭ actualŭ alŭ Mahdiului, le-a lăsatŭ pipărate amintirĭ), aşteptă cu nerăbdare telegrama care le va spune că Olivier Pain e Mahdi alŭ Sudanului, reformatorŭ alŭ Africei, şi alte multe titlurĭ ce Pain nu va uita sĕ'şĭ adauge, când va scrie reginei-împĕrătese Victoria şi-i va vesti suirea sa pe câmila săntă a Mahdiului, adică pe tronulŭ Sudanului. Noroculŭ e orbŭ; Tudorache — regele Abisiniei — care cunoscea pe de rostŭ formulele şi dictónele bucuresćene, şi-o fi disŭ adeseorĭ că norocŭ în multe rândurĭ, »când te apucă multŭ te ţine." Pain împărtăşesce adĭ sdravĕnŭ aceeaşĭ credinţă.

»Insĕ!.. E unŭ insĕ care póte schimba faţa lucrurilorŭ şi da de-a-tumba pe ministrulŭ actualŭ alŭ Mahdiului. Adică?! Vr'o iţă constituţională care s'a încurcatŭ? vr'o vijeliă parlamentară, provocată de o maioritate indocilă? — A! nu; în Africa nu-sŭ asemene încurcăturĭ; lucrurile mergŭ mai ibrişimŭ decâtŭ orĭ şi unde. Acelŭ însĕ se referă la unŭ compatriotŭ alŭ lui Pain, care e ca unŭ felŭ de ministru de finance şi de rĕsboiu alŭ Mahdiului, căpitanulŭ Véret.

„Aci e aci! Décă proverbulŭ »corbŭ la corbŭ nu-şĭ scóte ochii," e adevĕratŭ în alte împregiurărĭ, apoi când e vorba de doui pişicherĭ într'o cétă de nătângĭ, pişicherii se mănâncă de zorŭ, şi-şĭ scotŭ ochii cu înfocată plăcere. Esemplele sunt multe şi tipice în acéstă privinţă. Douĕ numai care ne privescŭ: decă Ahmet-paşa, adecă francesulŭ comite de Bonneval în 1748, şi d. de Valcroissant în 1771 nu aveau pe lângă ei şi în contra lorŭ compatrioţĭ, de sigurŭ şi celŭ dintêiu şi celŭ d'alu doilea deveniau... ghiciţĭ ce? Nicĭ mai multŭ, nicĭ mai puţinŭ, decâtŭ Domnĭ ai Ţĕrii Romănescĭ. Nu inventŭ; documentele sunt de faţă şi spunŭ întocmai cele ce scriseiu mai susŭ. D. de Bonneval şi d. de Valcroissant erau în secolulŭ trecutŭ ceea ce fu Tudorache, băiatulŭ lui Grigore işlicarulŭ dela Gherghanĭ, şi ceea ce este Olivier Pain, diaristulŭ parisianŭ: aventurierĭ de mâna ântêiu cari-şĭ dicŭ când suntŭ învĕţaţĭ ca Pain: aut Caesar, aut nihil, séu când sunt cam necitiţĭ ca Teodoros: orĭ Stanŭ, orĭ căpitanŭ; şi pe urmă dau razna cu ochii închişĭ (vorba vine aşa, căcĭ în realitate îi facŭ în patru, în 8, în 48) unde o eşĭ sĕ ésă!

Es regi, Mahdi, Negus, împĕraţĭ!

Gionŭ.

SCIRILE DILEI.

Joia viitóre, 14 Februariu v., după cum suntemŭ informaţĭ, se vorŭ reîncepe întrunirile literare ale damelorŭ în sala cea mare a Gimnasiului. — Audimŭ cu plăcere, că biblioteca înfiinţată în timpulŭ din urmă pe séma dómnelorŭ şi domnişórelorŭ nóstre este bine cercetată. De bună sémă acéstă instituţiune va avé resultatele cele mai mulţămitóre.

—0—

O monstruósă crimă s'a comisŭ în apropiere de Rĕşinarĭ. Locuitorulŭ din acea comună Nicolae Ciucianŭ a fostŭ greu rănitŭ de nisce făcĕtorĭ de rele necunoscuţĭ în munţii Rĕşinarilorŭ, aruncatŭ într'o colibă, căreia apoi tâlharii i-au datŭ focŭ, espirândŭ sĕrmanulŭ omŭ în flacărĭ. Rudele ucisului au făcutŭ arĕtare de-a dreptulŭ tribunalului.

—0—

Adunarea generală a reuniunei sudungare pentru cultura albinelorŭ, ţinută în Timişóra, a hotărîtŭ sĕ róge guvernulŭ, în vederea marei provisiunĭ de miere, a atrage prin consulĭ atenţiunea streinătăţii asupra depositelorŭ ei de miere şi sĕ se pună în legătură cu bursa de mărfurĭ din Pesta.

—0—

Citimŭ următórele în »Liberalulŭ« din Iaşĭ: »Unŭ comitetŭ de profesorĭ s'a instituitŭ de curêndŭ pentru a serba alŭ 50-lea anŭ dela întemeiarea Academiei Mihăilene devenită astădĭ „Liceulŭ Naţionalŭ." Acestŭ comitetŭ a adresatŭ următorulŭ apelŭ:

„Prin iniţiativa unui numĕrŭ de profesorĭ ai scólelorŭ publice din Iaşĭ s'a instituitŭ unŭ comitetŭ în scopŭ de a organisá o serbare aniversară pentru dioa de 16 Iuniu a. c. cândŭ se împlinesce anulŭ alŭ 50-lea dela înaugurarea academiei Mihăilene, care se făcŭ în Iaşĭ în dioa de 16 Iunie a anului 1835. Cu acéstă ocasiune comitetulŭ a decisŭ a publica unŭ memoriu asupra istoriei scólelorŭ nóstre şi în acelaşĭ timpŭ a forma şi o esposiţiune de cărţĭ şi manuscripte vechĭ, privitóre în generalŭ la învĕţĕmêntulŭ nostru din trecutŭ până la anulŭ 1860. Subscrisulŭ este convinsŭ că şi d-vóstră aprobaţĭ asemenea iniţiativă a corpului didacticŭ, şi că merită a aminti generaţiunei actuale o frumósă epocă de deşteptare naţională, de aceea vine a vĕ da acéstă informare şi a vĕ ruga sĕ bine-voiţĭ a participa la lucrările acestui comitetŭ dându'i preţiosulŭ d-vóstră concursŭ."

—0—

»L'Indép. roumaine« dă durerósa scire, că d-şóra Bârsescu a fostŭ atinsă de o maladiă de inimă, în timpulŭ representaţiunei a doua ce a dat'o în Cernăuţĭ. Medicii au obligat'o sĕ'şĭ suspendeze ciclulŭ representaţiunilorŭ.

—0—

Cetimŭ în »Poporulŭ« din Bucurescĭ: »Ungurilorŭ le trebue acum de curêndŭ oi, capre, lână şi alte produse ale acestorŭ animale. Decĭ, pentru acésta au deschisŭ graniţele, suprimândŭ dintr'unŭ cuvêntŭ episootia ce ei pretindŭ că ar exista în România; fiindŭ însĕ că vite cornute au destule în mijloculŭ lorŭ şi nu le mai trebue dela noi, pentru asemenea episootia e menţinută.

—0—

Ministerulŭ grecescŭ şi-a datŭ demisiunea, ne mai voindŭ camera sĕ-i voteze încredere şi mai departe. Se pare că convenţiunea comercială ce voia sĕ o încheiă cu Austria i-a adusŭ căderea.

Balulŭ românŭ din Clusiu.

Cluşiu, 16 Februariu 1885.

Domnule Redactorŭ! Referitorŭ la întrebarea d-vóstrĕ, ce a'ţĭ pus'o în notă la telegrama din Cluşiu cu privire la toastele ridicate cu ocasiunea ţinerei balului, 'mĭ permitŭ a vĕ descrie pe scurtŭ decursulŭ acelei petrecerĭ sociale şi a resuma în puţine cuvinte şi toastele de sub întrebare.

Conformŭ anunciurilorŭ de mai 'nainte, inteliginţa română din Cluşiu a aranjatŭ la 12 Faurŭ n. unŭ concertŭ împreunatŭ cu balŭ, cu scopŭ de a se mări fondulŭ scólei de fetiţe, ce se va înfiinţa în Cluşiu. Începutulŭ a fostŭ pusŭ pe la orele $7^1/_2$ séra, cu tóte acestea abia după 8 óre a începutŭ a se aduna cu încetulŭ publiculŭ din locŭ şi vr'o 2 familii din jurŭ. Petrecerea a fostŭ fórte slabŭ cercetată, nicĭ chiar familiele române Cluşiene nu au luatŭ tóte parte, ér din provinciă mai nimene. Nu sciu care sĕ fi fostŭ causa acestui neinteresŭ décă'lŭ potŭ numi astfelŭ; 'mĭ presupunŭ însĕ că în urma prigonirilorŭ pornite în contra Românilorŭ aci în Cluşiu în anulŭ trecutŭ, publiculŭ de afară se teme de scandale nouĕ, şi consideră Cluşiulŭ ca celŭ mai periculosŭ oraşŭ pentru petrecerea şi viéţa socială românéscă; se póte, însĕ acésta temere nu o aflu chiar deplinŭ fundată.

Cam pe la orele 8 şi jumĕtate s'a începutŭ concertulŭ. Primulŭ punctŭ alŭ programei a fostŭ poesia decedatului artistŭ românŭ Porumbescu „Tricolorulŭ," intonată cu bunŭ succesŭ de corulŭ junimei sub conducerea maestrului de cântŭ I. Oberti.

Alŭ 2-lea punctŭ a fostŭ o fantasiă poporală de A. Glogoveanu »Pe malulŭ Oltului,« esecutată pe pianoforte de d-şóra Ana Popŭ. Acéstă piesă a fostŭ esecutată cu multă artă de gentila domnişóră şi freneticŭ aplaudată de publiculŭ ascultătorŭ. Alŭ 3-lea punctŭ a

fostŭ o poesiă a lui Iosifŭ Vulcanŭ „De estĭ Românŭ odată, rĕmânĭ tu totŭ Românŭ,“ declamată cu simţĕmêntŭ şi corectŭ de d. Leone Scridonŭ, juristŭ. Alŭ 4-lea punctŭ a fostŭ din Briccialdi »I Vesperi Sicialiani,« duetŭ pentru flaută, esecutatŭ de d. Octaviu Boeriu juristŭ şi Alesandru Andressi medicinistŭ. Esecutarea a fostŭ fórte bună şi viu aplaudată din partea publicului; cei ce cunoscŭ musica laudă talentulŭ multŭ promiţĕtorŭ alŭ acestorŭ tinerĭ, carĭ fără instrucţiune din partea cuiva au esecutatŭ cu tótă acurateţa acéstă pièsă grea. Ar fi de doritŭ ca dênşii sĕ cultive şi mai departe talentulŭ musicalŭ cu care sunt înzestraţĭ. Alŭ 5-lea punctŭ a fostŭ din Ch. Beriot »Concerto“ (d-dur) Op. 27 pe violină cu acompaniamentŭ de piano, esecutatŭ de d-şórele Sidonia şi Ana Popŭ. Acestŭ punctŭ din programŭ a culminatŭ întru tóte, esecutatŭ fiindŭ pe violină în modŭ de admiratŭ din partea d-şórei Sidonia Popŭ, carea cu dreptŭ se póte numi artistă, şi naţiunea română se póte mândri, că din sînulŭ ei au rĕsăritŭ aşa florĭ, cu carĭ şi cea mai cultă naţiune s'ar puté lăuda posedându-le; talentulŭ musicalŭ alŭ acestorŭ douĕ d-şóre este cunoscutŭ încă de multŭ chiar şi înaintea publicului străinŭ şi merită tótă lauda atâtŭ nisuinţele d-lorŭ de a se perfecţioná în acéstă artă frumósă, câtŭ şi cu deosebire zelulŭ părinţilorŭ d-lorŭ, dându-le o crescere atâtŭ de esemplară, şi demnă de urmatŭ. Alŭ 6-lea punctŭ a fostŭ din V. Alesandri »Cântecŭlŭ gintei latine,« intonatŭ de corulŭ junimei. Intréga programă a fostŭ fórte bine esecutată şi viu aplaudată de publiculŭ ascultătorŭ.

Indată după finitulŭ programei s'au depărtatŭ scaunele şi s'a pregătitŭ sala, frumosŭ decorată, pentru jocŭ, pe care inimele tinere îlŭ aşteptau cu atâta dorŭ. Musica a intonatŭ: »Ardeléna“ şi tinerii s'au aruncatŭ cu multŭ focŭ în şirulŭ vioiu; se citea pe feţele tuturorŭ îndestulirea, plăcerea şi simţĕmêntulŭ curatŭ românescŭ, danţândŭ acestŭ jocŭ frumosŭ naţionalŭ. Acesteia au urmatŭ Valse, Quadrille, Polca etc. etc, cu multă precisiuna şi frumseţă s'au jucatŭ şi 2 Romane de cam aprópe 30 părechĭ. In scurtŭ petrecerea a fostŭ fórte animată şi veselă, mai multŭ ca o petrecere familiară, — dovadă e că de multŭ timpŭ nu s'a danţatŭ întréga ordine de danţŭ (16 puncte) ca în anulŭ acesta, şi mulţĭ nicĭ că'şĭ aducŭ aminte sĕ mai fi petrecutŭ vr'odată întregŭ publiculu fără escepţiune până la orele 6 din ḑiuă, când cu toţii pré mulţumiţĭ că şi-au petrecutŭ aşa escelentŭ, cu suvenirĭ plăcute s'au depărtatŭ.

In decursulŭ pausei marĭ 13 tinerĭ în costume istorice au jucatŭ cu mare precisiune şi eleganţă jocurile naţionale »Căluşerulŭ« şi »Bătuta.« Acestĭ tinerĭ merită tótă lauda, căcĭ s'au pregătitŭ într'atâta, încâtŭ toţĭ au admiratŭ eleganţa cu care au jucatŭ aceste jocurĭ frumóse, dér ostenitóre.

In timpulŭ acestei pause marĭ, întregŭ publiculŭ s'a întrunitŭ la o mésă comună în sala de mâncare, în decursulŭ căreia s'au ţinutŭ mai multe toaste, ér musica ne delecta cu melodii naţionale. A toastatŭ de primadată d. Preşedinte alŭ balului, salutând în numele comitetului arangiatorŭ pe óspeţii carĭ ne-au onoratŭ cu presenţa în acea séră. Indată după d-sa şi-a cerutŭ cuvêntulŭ unŭ onoraţiorŭ maghiarŭ accentuândŭ că numai prin înfrăţirea acestorŭ douĕ naţiunĭ popórele conlocuitóre se vorŭ puté ferici, vorŭ prospera dênsele şi patria comună. Acestui onoraţiorŭ i-a rĕspunsŭ d. advocatŭ din Deşiu Dr. Teodorŭ Mihali, accentuândŭ că **până când nu ni se va da satisfacţiă vătămărei de erĭ-alaltăerĭ** (înţelegândŭ prigonirile şi scandalele pornite pe faţă contra nóstră) **nu póte fi vorbă de împăcare.** (Póte pentru asta telegramele din Cluşiu ale biroului de corespondenţă din Pesta nu au amintitŭ nimicŭ de toastulŭ d-lui Mihali; dar toastele d-lorŭ Coroianŭ şi Dr. Silaşi, despre care amintesce telegrama lui „P. H.« în ce sensŭ au fostŭ ţinute? — Red.), căcĭ Românulŭ nu póte uita insultările ce i se facŭ pe nedreptŭ şi aştéptă dreptate. In acestŭ sensŭ a rĕspunsŭ onoraţiorilorŭ maghiarĭ, carĭ toţĭ pe rêndŭ accentuau înfrăţirea, şi d. capelanŭ gr. cat. Vasiliu Podóbă, amintindŭ că până când confraţii maghiarĭ nu ne vorŭ concede a ne desvolta şi noi şi a ne cultiva limba nóstră propriă, până când nu vomŭ avé drepturĭ egale cu dênşii pe tóte terenele, nu póte fi nicĭ vorbă de împăcare; şi chiar décă amŭ sci — ḑice d-sa — că numai cunoscêndŭ şi sciindŭ limba maghiară vomŭ putea merge în raiu, mai bine mergemŭ cu toţĭ credincioşii bisericilorŭ nóstre în iadŭ etc. Toastele d-lorŭ Truţa şi Raţŭ au fostŭ mai moderate, dér şi d-lorŭ au accentuatŭ — ca condiţiunĭ de împăcare, — libertatea şi egalitatea, fără carĭ acéstă dorinţă nicĭ când nu se va puté realisá. In fine vice-preşedintele balului mulţămindŭ în numele comitetului tuturorŭ acelora, carĭ au contribuitŭ într'unŭ modŭ séu altulŭ la rĕuşita concertului şi petrecerei, precum şi — în numele junimei — inteliginţei din Cluşiu pentru căldura şi bună-voinţa, cŭ care au primitŭ junimea isolată prin desfiinţarea societăţii »Iulia« în sînulŭ ei, urându'i mulţĭ anĭ, dechiară pausa de închisă. După acésta tinerii s'au aruncatŭ éraşĭ în undele voióse ale jocului, ér bĕtrânii şi-au petrecutŭ mai departe împreună, comunicându'şĭ reciprocŭ ideile şi părerile cu onorăţiorii maghiarĭ, carĭ ne'au onoratŭ cu presenţa d-lorŭ la acéstă petrecere.

Cam pe la 2 şi jumĕtate óre câţiva tinerĭ universitarĭ maghiarĭ beţĭ, cu o cutezanţă de ne mai pomenitŭ, nu prin întrarea regulată ci pe din dĕrĕptŭ au întratŭ în sala de mâncare, cu scopŭ de a ne conturba petrecerea şi a provoca éraşĭ scandalŭ după datina lorŭ, au fostŭ însă provocaţĭ de vicepreşedintele balului a părăsi sala unde dênşii n'aveau dreptŭ a întra nefiindŭ invitaţĭ, ei însĕ lipsiţĭ de orĭ ce bunŭ simţŭ, opunându-se au fostŭ daţĭ afară prin poliţiă, ér a doua ḑi pedepsiţĭ, după cum se aude, fiecare cu câte 25 fl. amendă séu 5 ḑile arestŭ Acesta a fostŭ în liniamente principale decursulŭ petrecerei din cestiune.

Inainte însĕ de a fini, nu potŭ trece cu vederea cununa de dómne şi domnişóre, care ne-au înfrumseţatŭ petrecerea. Acolo amŭ vĕḑutŭ în costume frumóse românescĭ pe d-nele Coroianŭ (costumŭ din Muntenia,) Isacŭ (din Dobrogia,) Podóbă (costumŭ elegantŭ din Moldova) şi d-şóra Raţŭ din Turda în costum ţĕrănescŭ din Ardélŭ, astfelŭ încâtŭ tóte porturile naţionale au fostŭ representate în petrecere, mai departe erau presinte d-nele: Poppŭ Alexiu, Poppŭ Leontinŭ, Poppŭ Emericŭ, Roşescu, Truţa, Raţŭ din Turda, Mihali din Deşŭ, Bozacŭ din Mocĭ etc. etc., tóte în costume frumóse; apoi d-şórele surorĭ concertante Ana şi Sidonia Poppŭ, d-şórele Popŭ Leontinŭ, d-şora Manu din Zelău, d-şórele Roşescu, d-şóra Lăpuşteanu, d-şóra Janky, d-şórele Raţŭ din Turda, d-şóra Letiţia Popŭ din Cluşiu etc. etc, tóte în costume elegante şi cu gustŭ întocmite.

Dinu.

O Întêmpinare.

Făgăraşŭ, 17 Februariu n. 1885.

Domnule Redactorŭ! Ne rugămŭ a publicá următórele:

Faţă cu cele cuprinse în corespondenţa apărută în »Gazeta Transilvaniei“ Nr. 26 a. c., cumcă la înmormêntarea sĕvârşită la 30 Ianuariu n. în Făgăraşŭ, părintele adm. protopopescŭ Iuliu Danŭ ar fi fostŭ opritŭ din partea poliţiei a nu funcţioná la aceea înmormêntare şi că ar fi fostŭ ameninţ tŭ cu arestare în casŭ când ar funcţioná, în interesulŭ ordinei şi alŭ serviciului publicŭ subscrisa primăriă dechiară, ca cele ḑise mai susŭ suntŭ cu totulŭ neadevĕrate, ci tocmai din contră păr. adm. prot. ar fi fostŭ cu tótă tăria sprijinitŭ din partea nóstră întru împlinirea serviciului sĕu, dar dênsulŭ pentru încunjurarea şi a celui mai micŭ inconvenientŭ a dechiaratŭ că nu voiesce a servi la aceea înmormêntare şi aşa întrevenirea seriósă a primăriei şi a poliţiei a devenitŭ superfluă.

Primăria comunei mare:

Szabó Károly, albiro. **Trepches,** rendor tanácsos.

L. S.

Din parlamentulŭ românŭ.

(Senatulŭ)

Şedinţa dela 9 Februariu. — După insistenţa d-lui Boldur-Lăţescu, i-se acordă, în fine, cuvêntulŭ pentru a-şĭ desvoltá interpelarea privitóre la clerulŭ mireanŭ. Reaminteşte cuvintele regelui dela deschiderea sesiunei corpurilorŭ legiuitóre în privinţa clerului mireanŭ; de asemenea reaminteşte şi promisiunile făcute de pe banca ministerială, fără ca de atâta vreme sĕ fi vĕḑutŭ măcarŭ o tendinţă spre realisarea acelorŭ promisiunĭ. D. interpelatorŭ rógă pe d. ministru alŭ instrucţiunei publice a face, ca sórtea preoţilorŭ de mirŭ sĕ fie câtŭ mai curêndŭ îmbunătăţită, căcĭ nemulţămirile suntŭ marĭ şi acute. D. ministru Sturza declară că nu cunósce cestiunea în fondŭ, fiindŭ numai de trei ḑile la departamentulŭ cultelorŭ; promite însă că se va ocupá de ea. Senatulŭ, mulţumitŭ cu atâta, trece la ordinea ḑilei. D. Vergati se sue la tribună pentru a-şĭ desvoltá interpelarea sa adresată totŭ d-lui ministru alŭ instrucţiunei publice privitóre la scóle. D-sa arată starea miserabilă în care se află scólele, atâtŭ din punctulŭ de vedere moralŭ câtŭ şi din celŭ materialŭ; suntŭ comune rurale în carĭ nu se vĕdŭ urme de scóle. In ce priveşte oraşele, deşi legea prevede a se înfiinţá gimnasii în tóte capitalele de judeţe, suntŭ totuşĭ o mulţime din ele carĭ nu au decâtŭ 4 clase primare. D. ministru Sturza recunósce starea de înapoiare a învĕţămêntului din ţară, care nu póte fi comparatŭ cu celŭ din strĕinătate şi nicĭ cu celŭ dela noi dinainte de 1864, când scóla dedea nu numai instrucţiune ci şi educaţiune, caractere. Promite că va face totulŭ pentru a aduce îmbunătăţirĭ.

(Camera)

D. C. Disescu anunţă d-lui ministru de esterne o interpelare relativă la deschiderea graniţelorŭ, căcĭ, spune d-sa, s'a anunţatŭ că graniţele s'au deschisŭ pentru capre şi oi, nu însĕ şi pentru porcĭ. Cere dar a sci motivulŭ acestei deosebirĭ.

D. ministru Câmpineanu rĕspunde că guvernulŭ n'a pututŭ încă sĕ posede tóte detaliele şi că va rĕspunde când camera va voi. D. Cogălniceanu spune că guvernulŭ sĕ nu se înşele în privinţa deschiderei graniţelorŭ, căcĭ oile nóstre cele din Dobrogea mai alesŭ suntŭ bolnave de gălbéză, şi n'ar trebuí sĕ fie aduse în munţĭ pentru a îmbolnăvi şi pe cele sănĕtóse.

D. C. Disescu declară că va aşteptá rĕspunsulŭ d-lui ministru.

Balulŭ Românŭ din Viena.

»N. fr Presse« dela 16 Februariu n. scrie următórele:

„De când România a întratŭ în rêndulŭ regatelorŭ europene, s'a desvoltatŭ plinŭ de strălucire şi balulŭ Românilorŭ arangiatŭ în fiecare anŭ, o apariţiune istorică a carnavalului, care în totŭ casulŭ merită cea mai deplină consideraţiune a istoricului culturei. Dacă mai înaite simplu se raporta despre balurile Românilorŭ că au reuşitŭ, acum trebue sĕ constatămŭ cu adevĕratŭ că trebue sĕ se socotéscă între cele mai frumóse balurĭ ale Vienei. Asta s'a doveditŭ erĭ din nou. Salele reuniunei musicale n'au fostŭ, ce e dreptŭ, aşa de pline ca la alte serbărĭ, dér apăruse o societate alésă, care a danţatŭ cu o vioiciune sudică.“

»N. fr. Presse« amintesce apoi pe distinşii óspeţĭ — somităţile Vienei — carĭ au participatŭ la balŭ, precum ne-a raportatŭ şi corespondentulŭ nostru, şi'şĭ încheiă cronica sa astfelŭ:

»Fórte originalŭ a fostŭ darulŭ damelorŭ: ó tamburină cu unŭ colibru încântătorŭ. Ea a fostŭ totŭ cu atâta surprisă primită ca şi dedicaţiunile »Stelldichein« polca francesă de Eduard Strauss, „Visurĭ« valsŭ şi „Nunta Ţĕrănéscă“ cuadrilŭ de Teodorŭ cav. de Flondorŭ, precum şi „Promenada« şi „Hora Veseliei,« dedicate archiducelui Rainer, de Constantinŭ cav. de Buchentahl. Danţulŭ a fostŭ deschisŭ, la sunetele naţionalei »Hora,« de patronesele Maria Dumba, Matilda Hardtmuth, Coelestina de Oppolzer, d-na Diamantidi şi d-şóra Hardtmuth. Câtŭ timpŭ a duratŭ, nu putemŭ spune hotărîtŭ. Unŭ lucru pare sigurŭ: Dacă va întreba cineva pe vre-una din încântătórele dănţuitóre de erĭ: „Ce cugetaţĭ despre România?« atuncĭ ochii ei se vorŭ lumina şi va rĕspunde: »Vĕ voiu spune la viitorulŭ balŭ alŭ Românilorŭ.«

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ »Gaz Trans.«)

Pesta, 20 Februariu. — Adunarea generală a representanţei capitalei a hotărîtŭ în unanimitate sĕ felicite printr'o deputaţiune pe ministru-preşedinte cu ocasiunea jubileului dela 2 Martie; mai departe sĕ triméta o adresă de felicitare lui Jokai cu ocasiunea aniversării de 60 de anĭ a nascerii sale.

Viena, 20 Februariu. — Conferinţa episcopilorŭ s'a întrunitŭ pentru ca sĕ desbată cestiunea Congrua. Au fostŭ representate 32 de diecese. Preşedintele este cardinalulŭ Schwarzenberg. Desbeterile se ţinŭ secretŭ.

DIVERSE.

Unŭ infamŭ. — Individulŭ A. P. de profesiune cârciumarŭ, cu locuinţa pe strada....., în Galaţi, ia în căsătoriă o fată orfană, pe care unŭ tutorŭ alŭ sĕŭ o înzestrase cu suma de 2000 lei, o casă şi altele. După unŭ anŭ de căsniciă, în care timpŭ barbarulŭ P. trata pe sĕrmana femee în modulŭ celŭ mai neomenosŭ, acésta nasce unŭ copilŭ. Pe când nenorocita mamă sĕ afla în cea mai anevoiósă situaţiune a lehuziei, nedemnulŭ ei soţŭ introduce în casă o concubină a sa cu care se întreţinea încă de multŭ. Soţia sa, firesce, a trebuitŭ sĕ se revolte contra acestei blestemăţii, lucru de care profită P. pentru a reîncepe contra-i obicinuitele tratamente, dér de astădată în modulŭ celŭ mai revoltătorŭ şi mai sĕlbaticŭ, fără a ţiné câtuşĭ de puţinŭ séma de starea nenorocitei. Bătută până la sânge, aprópe sdrobită, o silesce apoi sĕ părăséscă domiciliulŭ şi, oprindŭ copilulŭ de curêndŭ născutŭ, o aruncă mai gólă pe stradă. Nefericita, neavêndŭ pe nimenea la care sĕ se pótă adresá, abia găsesce asilŭ la o femeiă sĕracă din mahala, unde se află şi astăḑĭ, lipsită de totŭ, în starea cea mai miseră, şi cu mintea rătăcită în urma faptului de mai susŭ, astfelŭ încâtŭ, face orĭ cui o vede, efectulŭ unei a doua Barbara-Ubric. Soţulŭ sĕu însă, cinstitulŭ negustorŭ P., stăpânesce în tótă libertatea casa şi restulŭ din zestre — trăindŭ cu concubina, în propria casă a soţiei sale legitime şi nesupĕratŭ de nimenĭ. Óre legile, întrébă »Galaţii,« menite a protege societatea şi pe individĭ, menite a susţiné şi apĕrá pe cei slabĭ contra celorŭ rĕi, cum şi drepturile lorŭ, nu potŭ nimicŭ în casulŭ de faţă?

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aureliŭ Mureşianu

Cursulŭ la bursa de Viena
din 19 Februarie st. n. 1885.

Rentă de aurŭ 4% . . .	98.65
Rentă de hârtiă 5% . .	94.25
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	147.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune) . . .	99.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	121.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	108.60
Bonurĭ rurale ungare . .	102.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	102.50
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	102.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	102.—
Bonurĭ rurale transilvane	101.90
Bonurĭ croato-slavone . .	102.—
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	—.—
Imprumutulŭ cu premiu ung.	118.50
Losurile pentru regularea Tiseĭ şi Segedinuluĭ .	118.60
Renta de hârtiă austriacă	83.55
Renta de arg. austr. . .	84.05
Renta de aurŭ austr. . .	107.—
Losurile din 1860 . . .	138 —
Acţiunile băncei austro-ungare	868.—
Act. băncei de creditŭ ung.	316.25
Act. băncei de creditŭ austr.	305.30
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.81
Napoleon-d'orĭ	9.80½
Mărcĭ 100 împ. germ. . .	60.50
Londra 10 Livres sterlinge	124.20

Bursa de Bucurescĭ.
Cota oficială dela 5 Februariu st. v. 1884.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%). . . .	—	—
Renta rom. amort. (5%) . .	93½	—
» convert. (6%) . .	88⅛	—
Impr. oraş. Buc. (20 fr.) . .	32	—
Credit fonc. rural (7%) . .	98½	—
» » » (5%) . .	85½	—
» » urban (7%) . .	96	—
» » » (6%) . .	89½	—
» » » (5%) . .	83¼	—
Banca naţională a României	—	—
Ac. de asig. Dacia-Rom. . .	—	—
» » Naţională . .	—	—
Aurŭ	12¼%	—
Bancnote austriace contra aurŭ	—	—

Cursulu pieţei Braşovŭ
din 20 Februarie st. n. 1885.

	Cump.	Vênd.
Bancnote românescĭ	8.78	8.80
Argint românesc	8 60	8.64
Napoleon-d'orĭ	9.78	9.80
Lire turcescĭ	10.98	11.—
Imperialĭ	9.98	10.—
Galbenĭ	5.70	5.76
Scrisurile fonc. »Albina« . .	100.50	101.—
Ruble Rusescĭ	129.—	130.—
Discontulŭ . . .	7—10 % pe anŭ.	

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei“ se potŭ cumpĕra în tutungeria lui I. Gross.

Anunţămŭ acelorŭ onoraţĭ cetitorĭ, carĭ vorŭ binevoí a se aboná la fóia nóstră de aicĭ încolo, că avemŭ încă în reservă numerĭ dela începutulŭ anului 1885 prin urmare potŭ sĕ aibă colecţiunea cómpletă.

Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei.“

Mai pe nimica

am cumpĕratŭ 1980 bucăţĭ

ceasornice fine

prin licitaţiune dela una din cele maĭ marĭ fabricĭ din Geneva, în urma căreia mĕ aflu în plăcuta posiţiă de a puté trimite doritorilorŭ cu promteţă cele mai fine şi de batjocură eftine ciasornice, a cărorŭ capacurĭ au fostŭ costatŭ mai multŭ decâtŭ costă astădĭ intregulŭ.

Numai pentru fl. 5.10 unŭ ceasornicŭ cilindru din aurŭ franţuzescŭ Double, séu Nikel de argintŭ, finŭ gravatŭ şi guillochat, pe minute regulatŭ. — Totŭ acesta din argintŭ curatŭ proba 18 probate de oficiu c. r. de punciare, bine aurite fl. 7.

Numai fl. 7.40 unŭ ceasornicŭ anker din celŭ mai finŭ aurŭ double séu argintŭ nikel, finŭ gravatŭ şi guillochat cu 15 rubine, cu secundarŭ, repassatŭ după secundă. Totŭ acesta din argintŭ pr. 13 de oficiu c. r. de punciare probate şi bine aurite fl. 11.

Numai fl. 8.50 unŭ remontoir de Washington din aurŭ double séu argintŭ nikel, de trasŭ fără cheiă. cu aparatŭ pentru îndreptarea minutarelorŭ şi cu unŭ mechanismŭ finŭ din nikel. totŭ acesta din argintŭ curatŭ pr. 13 de c. r. oficiu de punciare probatŭ fl. 13

Pentru mersulŭ regulatŭ a tuturorŭ acestorŭ ceasornice sĕ dă garanţiă pe **cincĭ anĭ**.

Pe lângă tótă eftinătatea fabulósă sĕ mai dă gratis la fie-care ceasornicŭ şi unŭ lanţŭ de **aurŭ double**.

Comandele cu banĭ gata séu prin rembursă prin postă sĕ se adresează la

Uhren-Fabriks-Hauptdepôt
WIEN, 11, Schiffamtsgasse 20
I. H. RABINOVICZ.

Acei domnĭ abonaţĭ ai noştri, cari au plătitŭ preţulŭ abonamentului pe jumĕtate de anŭ séu pe unŭ anŭ, înainte de 1-a Aprile 1884, sunt rugaţĭ a ne trimite diferenţa preţului urcatŭ dela 1 Aprile 1884, care pentru Austro-Ungaria face 2 fl., ér pentru România 8 lei·

ADMINISTRAŢIA „GAZ. TRANS.“

De observatŭ.

Epilepsia. Cei ce suferŭ de spasmurĭ, de cârcei şi de nervĭ găsescŭ ajutorŭ sigurŭ prin metoda mea. Onorariele se dau după ce se vorŭ observa succese.

Tractarea în scrisŭ. S'au vindecatŭ sute de ómenĭ.

Prof. Dr. Albert,

distinsŭ, pentru deosebitele succese, de către societatea scienţifică francesă cu marea **medaliă de aurŭ cl. I.**

6. Place du Trône, PARIS.

Mersulŭ trenurilorŭ

pe linia **Predealŭ-Budapesta** şi pe linia **Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta** a călei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ accelerat	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Bucurescĭ	7.15	—	—	—
Predealŭ	1.09	—	—	9.50
Timişŭ	1.33	—	—	10.15
Braşovŭ	2.06	—	—	10.50
	2.16	6.30	5.45	
Feldióra	2.44	7.09	6.28	
Apatia	3.03	7.41	7.07	
Agostonfalva	3.18	8.09	7.42	
Homorodŭ	3.51	8.53	8.51	
Haşfaleu	4.51	10.18	10.52	
Sighişóra	5.11	10.55	11.56	
Elisabetopole	5.39	11.36	12.43	
Mediaşŭ	6.00	12.11	1.23	
Copsa mică	6.29	12.35	2.07	
Micăsasa	—	12.54	2.27	
Blaşiu	7.02	1.29	3.06	
Crăciunelŭ	—	1.45	3.22	
Teiuşŭ	7.38	2.26	4.15	
Aiudŭ	7.55	2.48	4.44	
Vinţulŭ de susŭ	—	3.12	5.10	
Uióra	—	3.19	5.19	
Cucerdea	8.24	3.36	5.47	
Ghirisŭ	8.48	4.10	6.38	
Apahida	—	5.39	8.51	
Clujiu	10.08	5.59	9.18	
	10.18	6.28	8.00	
Nedeşdu	—	6.54	8.34	
Ghirbĕu	—	7.10	8.59	
Aghirişŭ	—	7.25	9.35	
Stana	—	7.49	10.16	
Huiedinŭ	11.33	8.11	11.04	
Ciucia	12.06	8.52	12.17	
Bucia	—	9.11	12.47	
Bratca	—	9.29	1.21	
Rév	12.25	9.52	2.05	
Mezö-Telegd	1.11	10.27	3.08	
Fugyi-Vásárhely	—	10.46	3.39	
Várad-Velinţe	—	10.56	3.55	
Oradia-mare	1.49	11.04	4.06	
	1.54	11.14	7.30	
P. Ladány	3.14	1.47	11.05	
Szolnok	5.10	4.40	2.37	
Buda-pesta	7.30	7.44	6.40	
Viena	2.00	6.20	2.00	

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ accelerat	Trenŭ omnibus
Viena	8.25	8.35	3.30	8.00
Budapesta	8.00	6.55	9.45	2.47
Szolnok	11.24	10.55	12.18	6.36
P. Ladány	2.01	2.04	1.59	10.09
Oradea mare	4.11	5.13	3.20	
	4.21	9.37	3.25	
Várad-Velencze	4.29	9.45	—	
Fugyi-Vásárhely	4.40	9.59	—	
Mezö-Telegd	5.02	10.28	3.56	
Rév	5.46	11.41	4.31	
Bratca	6.09	12.15	—	
Bucia	6.28	12.48	—	
Ciucia	6.52	1.48	5.28	
Huiedin	7.32	3.21	6.01	
Stana	7.51	3.54	—	
Aghiriş	8.12	4.34	—	
Ghirbĕu	8.24	4.52	—	
Nedeşdu	8.38	5.11	—	
Clujiu	8.57	5.40	7.08	
	9.23	6.00	7.18	
Apahida	9.50	6.29	—	
Ghiriş	11.15	8.14	8.29	
Cucerdea	12.04	9.49	8.53	
Uióra	12.12	9.58	—	
Vinţulŭ de susŭ	12.19	10.07	—	
Aiudŭ	12.45	10.42	9.17	
Teiuşŭ	1.15	11.32	9.40	
Crăciunelŭ	1.44	12.03	—	
Blaşŭ	2.00	12.24	10.12	
Micăsasa	2.34	12.43	—	
Copşa mică	2.52	1.22	10.45	
Mediaşŭ	3.27	2.24	11.07	
Elisabetopole	4.01	3.06	11.29	
Sigişóra	4.50	4.17	12.15	
Haşfaleu	5.08	4.51	12.30	
Homorod	6.47	7.07	1.32	
Agostonfalva	7.36	8.10	2.04	
Apatia	8.09	8.46	2.24	
Feldióra	8.41	9.20	2.44	
Braşovŭ	9.20	10.15	3.15	
	—	6.00	3.25	
Timişŭ	—	6.57	4.03	
Predealŭ	—	7.32	4.28	
Bucurescĭ	—	—	10.25	

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Teiuşŭ	2.39	9.50	8.20
Alba-Iulia	3.40	10.42	9.10
Vinţulŭ de josŭ	4.04	11.09	
Şibotŭ	4.35	11.43	
Orăştia	5.02	12:13	
Simeria (Piski)	5.44	1.22	
Deva	6.05	1.48	
Branicĭca	6.34	2.21	
Ilia	7.01	2.54	
Gurasada	7.15	3.09	
Zam	7.49	3.48	
Soborşin	8.32	4.37	
Bĕrzova	9.19	5.30	
Conopŭ	9.40	5.58	
Radna-Lipova	10.16	6.38	8.24
Paulişŭ	10.32	6.56	8.41
Gyorok	10.48	7.15	9.01
Glogovaţŭ	11.17	7.48	9.30
Aradŭ	12.32	8.05	9.45
	12.00	8.45	6.10
Szolnok	4.00	2.10	7.27
Budapesta	7.44	6.40	—
Viena	6.20	—	—

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	8.25	8.35
Budapesta	8.00	6.55
Szolnok	11.14	12.28
Aradŭ	3.35	5.30
	4.00	6.20
Glogovaţŭ	4.16	6.39
Gyorok	4.47	7.19
Paulişŭ	5.02	7.39
Radna-Lipova	5.25	8.11
Conopŭ	5.57	8.49
Bêrzova	6.18	9.18
Soborşin	7.11	10.27
Zam	7.48	11.18
Gurasada	8.22	11.57
Ilia	8.40	12.27
Branicĭca	9.02	12.57
Deva	9.32	1.45
Simeria (Piski)	10.12	2.58
Orăştiă	10.47	3.46
Şibotŭ	11.14	4.20
Vinţulŭ de josŭ	11.46	5.06
Alba-Iulia	12.21	6.15
Teiuşŭ	12.53	7.00

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Aradŭ	6.00	12.30
Aradulŭ nou	6.26	12.54
Németh-Ságh	6.51	1.19
Vinga	7.28	1.50
Orczifalva	7.49	2.12
Merczifalva	8.09	2.30
Timişóra	8.58	3.15

Simeria (Piski) **Petroşenĭ**

	Trenŭ omnibus
Simeria	3.08
Streiu	3.45
Haţegŭ	4.33
Pui	5.19
Crivadia	6.05
Baniţa	6.43
Petroşenĭ	7.00

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	12.25	5.00
Merczifalva	1.16	5.56
Orczifalva	1.34	6.16
Vinga	2.04	6.50
Németh-Ságh	2.25	7.11
Aradulŭ nou	2.54	7.44
Aradŭ	3.10	8.00

Petroşenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ omnibus
Petroşenĭ	8.56
Baniţa	9.37
Crivadia	10.09
Pui	10.48
Haţegŭ	11.26
Streiu	12.06
Simeria	12.37

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse·

Tipografia ALEXI, Braşovŭ.